

Читайте, гитайте, / рукоду наукайтесь, / И свого не цурайтесь. / Т. Шевченко /

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

№ 9-12 (737-740)
БЕРЕЗЕНЬ
2015 року

ВИДАЄТЬСЯ
З ГРУДНЯ
1993 року

Дніпропетровщина –
регіон-лідер

«Енергія і середовище – 2015»

Проект приладу для очистки води школяра з Кривого Рогу визнали кращим у фіналі Національного туру Міжнародного конкурсу.

Захист проєктів відбувся в лютому на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України. У фіналі конкурсу взяла участь 45 найкращих робіт зі 257 надісланих на заочний етап. Учасники інтелектуальної першості змагалися у трьох номінаціях: двох для учнів – «Проекти на тему з енергозбереження, енергоефективності та відновлюваної енергетики», «Інформування суспільства/пропаганда енергоефективності», одній для вчителів – «Педагогічні роботи».

Учень 11 класу Криворізького гуманітарно-технічного ліцею № 129 **Віктор Куриленко** здобув перемогу в секції «Проекти на тему енергозбереження, енергоефективності та відновлюваної енергетики». Його роботу «Проточна очистка вод пристроєм ПЕХФК-1» конкурсне журі визнало гідною першого місця.

Хлопець розробив пристрій, який «може використовуватися як один із ступенів водопідготовки перед застосуванням тембральної очистки, що допоможе суттєво збільшити ресурс мембранних фільтрів, і відповідно – знизити собівартість кінцевого продукту – очищеної води. Також ПЕХФК-1 можна використовувати як самодостатній пристрій для очистки у разі необхідності отримання технічної води або як мобільний модуль там, де потрібно очищувати воду», – йдеться у презентації роботи.

«Подорож-сафарі» до вершин майстерності

Серед 89 педагогічних робіт – учасників фіналу були розробки уроків, факультативних занять з різних предметів та дидактичні матеріали для практичного уроку/факультативу, присвячені простим енергетичним рішенням, які можна вжити на індивідуальному рівні, вдома, в масштабі навчального закладу, міста, території.

У змаганнях педагогів у номінації «Біологія, хімія» трійку лідерів очолила вчитель біології Криворізької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 123 **Ганна Шведун** із розробкою «Заняття екологічного гуртка «Екологічне сафарі». Інтерактивна гра-подорож».

Відповідно до рішення компетентного журі роботи переможців Національного туру (зокрема Віктора Куриленка та Ганни Григорівни Шведун) направлені на Міжнародний тур конкурсу молодіжних проєктів з енергоефективності «Енергія і середовище».

Ганна Шведун також представлятиме Україну під час роботи міжнародного табору – Міжнародної літньої школи SPARE, що працюватиме в передгір'ях Тянь-Шаню (Казахстан) на початку червня.

Довідка. Міжнародний конкурс «Енергія і середовище» проводить Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді спільно з Національним координатором проєкту SPARE в Україні, громадською організацією «Екологічний клуб «Еремуруди» та за підтримки Норвезького товариства охорони природи та INFORSE Europe (Європейська мережа розвитку сталої енергетики) в рамках міжнародного освітнього проєкту SPARE (School Project for Application of Resources and Energy) та всевітньої декади Організації Об'єднаних Націй «Освіта для сталої розвитку».

Гасло цьогорічного десятого, ювілейного конкурсу: «Енергоефективність – найбільше, чисте і дешеве джерело енергії».

Далі – стор. 12.

9 березня виповнився 201 рік від дня народження Тараса Григоровича ШЕВЧЕНКА

На урочистості біля пам'ятника молодому поету у Дніпропетровську зібралися керівники області та міста, представники партії і громадських організацій, голови районних у місті рад, духовенство та громадськість – загалом майже 500 людей. Вони поклали до пам'ятника квіти, шанували хвилиною мовчання пам'ять всіх загиблих за незалежність України.

Закершували дійство запис вірша Великого Кобзаря у виконанні Сергія Нігояна – першого загиблого на Майдані. Після цього до читання творів Тараса Шевченка долучилися всі очіку.

VI МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА «СУЧАСНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ – 2015»

Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, компанія «Виставковий Світ» 12-14 березня 2015 року у Київському Палаці дітей та юнацтва провели Шосту Міжнародну виставку «Сучасні заклади освіти – 2015».

Привітання учасникам виставки надіслали Голова Верховної Ради України **Володимир Гройсман**; Міністр освіти і науки України **Сергій Квіт**; президент Національної академії педагогічних наук України **Василь Кремень**.

Свої вагомі інноваційні досягнення презентували навчальні заклади різних рівнів і форм власності, наукові установи, методичні центри, органи управління освітою, асоціації, закордонні освітні агенції, видавництва, підприємства та бізнес-структури, що забезпечують засобами навчання галузь освіти з усіх регіонів України, а також учасники з Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Польщі, Чехії, Словаччини, Франції, Швейцарії, Великобританії, США та Канади.

Дніпропетровську область представили 136 установ освіти: Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, 4 управління та відділи освіти,

7 методичних кабінетів і служб, 123 навчальні заклади області, із них – 91 міських і 32 сільських.

Змістовна тематична програма виставки передбачала педагогічні читання, науково-практичні конференції, семінари та «круглі столи». Освітня й науковці мали змогу обговорити нагальні проблеми модернізації освіти, шляхи інтеграції до європейського освітнього простору, особливості вступу до вищих навчальних закладів у 2015 році.

Актуальні проблеми для обговорення в заходах виставки та змістовні експозиції представили регіональні заклади післядипломної освіти.

ДОППО провів презентацію «Проективно-модельюючий потенціал євроклубів Дніпропетровщини у контексті інтеграції України

до європейського освітнього простору».

Після урочистого відкриття відбулося нагородження учасників виставки.

Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти отримав Гран-Прі «Лідер післядипломної освіти України», а також

Почесний диплом виставки «Сучасні заклади освіти – 2015» у конкурсі «Кращий виставковий стенд – 2015» за багаторічну плідну діяльність із презентації регіону, креативність дизайну стенду, професійну підготовку та роботу стендистів, якість і оформлення інформаційних матеріалів.

Гран-Прі «Лідер професійно-технічної освіти України» отримали: Криворізький навчально-виробничий центр та Західно-Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти.

Далі – стор. 2

НОВИНИ РЕГІОНУ

4 березня – робоча нарада з представниками British Council щодо реалізації проекту з підвищення кваліфікації викладачів англійської мови.

11-12 березня – Всеукраїнський навчально-практичний семінар на базі Дніпропетровського обласного навчально-реабілітаційного центру «Шанс» для педагогічних працівників навчально-реабілітаційних центрів, завідувачів районних, міських психолого-медико-педагогічних консультацій, психологів навчальних закладів області щодо роботи з дітьми-аутистами.

17 березня – інтелектуальна гра серед студентів Дніпропетровського технікуму зварювання та електроніки ім. С.О. Патона «Найрозумніший».

18 березня – «круглий стіл» щодо інклюзивної освіти «Моніторинг ресурсів у регіоні для здійснення інклюзивної освіти» за участю координатора проекту «Інклюзивна освіта: крок за кроком» (Київ).

20-21 березня – Міжнародний фестиваль студентських франкомовних театрів.

23-25 березня – участь делегації Дніпропетровської області у Всеукраїнському зборі лідерів учнівського самоврядування загальноосвітніх навчальних закладів, що відбувся на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (Київ).

23-28 березня збірна команда Дніпропетровської області взяла участь у весняній сесії Всеукраїнської заочної біологічної школи та Всеукраїнського інституту біологічних стажувальників на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

24-25 березня – обласна виставка-презентація «Педагогічні здобутки освіти Дніпропетровщини – 2015» на базі Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

24-26 березня Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді провів весняну сесію для учнів обласної хіміко-біологічної школи.

24-27 березня – III етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України у секції «Мовознавство».

25 березня на колегії департаменту освіти і науки облдержадміністрації підбиті підсумки роботи за 2014 рік, обговорені першочергові реформи в галузі освіти та визначені плани на 2015 рік.

26 березня – участь представників ДОН ОДА у відкритті молодіжного проекту «Городянка. XIX століття. Катеринослав» (відтворення історичних костюмів за творчими живописцями), у Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегії економічного розвитку країн в умовах глобалізації».

27 березня – візна перевірка дотримання чинного законодавства в Дніпропетровському радіоприладобудівному коледжі.

У березні

• Відбулося пробне тестування зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень осіб, які бажають вступати до вищих навчальних закладів у 2015 році. 21 березня – з української мови і літератури (заресстровано – 8643 особи, з'явилося – 8279 осіб або 95,8 %); 28 березня – з математики (базовий/поглиблений рівень), фізики, хімії, біології, географії, російської, англійської, німецької, французької, іспанської мов та історії України (заресстровано – 7364 особи, з'явилося – 6808 осіб або 92,5 %).

• Діти із сімей громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, районів проведення антитерористичної операції та реєструються на території Дніпропетровської області, влаштовуються до закладів освіти області з урахуванням побажань їхніх батьків (станом на 30.03.2015 в області заресстровано 7263 дитини, влаштовано – 6932, із них в дошкільні заклади – 1726 дітей, в загальноосвітні навчальні заклади – 5206).

Олександр ДЕМЧИК, директор департаменту освіти і науки облдержадміністрації

Новий Дніпропетровщині Новий стандарт освіти

АНГЛІЙСЬКА З БРИТАНСЬКИМ АКЦЕНТОМ

Британська рада в Україні опікуватиметься підвищенням рівня кваліфікації викладачів англійської мови на Дніпропетровщині

Про свою ініціативу закордонні експерти повідомили під час зустрічі з представниками шкіл і вищих області. Мета такої співпраці – допомогти вчителям англійської працювати ефективніше. Для цього британська сторона готова надати 10 тренерів, які проведуть для педагогів безкоштовні курси. Далі вчителі, випускники цих тренінгів, працюватимуть з своїми колегами у містах і районах. Проект має бути втілений протягом 4 років. Узгодити всі деталі та розробити дорожню карту реалізації проекту обидві сторони мають до кінця березня.

«Сьогодні важливо, щоб випускник школи міг вільно розмовляти мовою, що домінує у глобалізованому світі. Для цього ми, зі свого боку, співпрацюємо з представниками Британської ради в Україні. До кінця березня фахівці Ради оформлять необхідну проектну документацію. Уже в квітні ми

розпочнемо роботу з підвищення кваліфікації вчителів», – повідомив директор департаменту освіти і науки облдержадміністрації Олександр Демчик.

Представники Британської ради в Україні понад 2 роки втілюють на Дніпропетровщині власну програму підготовки вчителів англійської. За цей час майже сто викладачів стали учасниками спеціальних курсів, літніх шкіл і тренінгів.

До нового етапу співпраці планують залучити майбутніх педагогів – сьогоднішніх студентів педагогічних вишів. Зокрема, йдеться про Дніпропетровський педагогічний коледж і Криворізький педагогічний інститут, який наразі відокремлюється від Криворізького національного університету. Підготовка слухачів починається з 2 курсу. Додаткове навчання триватиме протягом трьох років. Фінансування розробки необ-

хідних програм і методик розпочнеться вже у новому навчальному році.

Британські експерти пропонують також визначити рівень професійної підготовки вчителів, які наразі працюють в школах, а також рівень знань їхніх учнів.

«Нам важливо побачити та дослідити те, що відбувається у вас у галузі початкової та середньої освіти. Для цього ми маємо намір провести спеціальні тестування для вчителів і учнів і, базуючись на їхніх рекомендаціях, розробити програму подальших дій», – зазначив завідувач департаменту англійської мови Британської ради в Україні Джері Макінтош.

Прес-сектор департаменту освіти і науки ОДА

VI МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА «СУЧАСНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ – 2015»

Організатори виставки провели конкурс у 7 тематичних номінаціях.

У номінації «Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальну, наукову та управлінську діяльність навчального закладу» золоту медаль отримало Управління освіти виконавчого комітету Марганецької міської ради.

У номінації «Інноваційні технології виявлення, навчання та підтримки розвитку обдарованих дітей і молоді» золоті медалі отримали:

Дошкільний навчальний заклад № 5 «Вербиченька» загального розвитку Синельниківської міської ради;

Дошкільний навчальний заклад № 12 «Журавлик» загального розвитку Синельниківської міської ради;

Спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 71 Криворізької міської ради;

Комуніальний заклад «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням іноземних мов І ступеня – колегіум № 16 м. Дніпропетровська».

У номінації «Створення мережі євробудів як механізму інтеграції до європейського освітнього простору» золоті медалі отримали:

Комуніальний заклад «Загально-

освітній навчальний заклад І ступеня – гімназія № 39 м. Дніпропетровська»;

Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» № 36 м. Дніпропетровська».

Срібні медалі отримали:

Мезівський районний методичний кабінет відділу освіти Мезівської районної державної адміністрації;

Комуніальний заклад освіти «Навчально-виховний комплекс «Дивосвіт» із санаторними групами і класами м. Жовті Води»;

Обласний комунальний заклад освіти «Криворізька загальноосвітня санаторна школа-інтернат № 8 І-ІІ ступенів».

У номінації «Інновації у розвитку міжнародної співпраці та презентації

національної освіти у світовому та європейському освітньо-науковому просторі» срібну медаль отримав науково-технічний металургійний ліцей № 81 Криворізької міської ради.

У номінації «Розробка та упровадження у навчально-виховний процес сучасних систем моніторингу якості освіти» срібну медаль отримав Комунальний загальноосвітній навчальний заклад «Гімназія № 15» м. Нікополя.

Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти» є найбільшим професійним форумом освітніх, наукових і науково-технічних інновацій, на якому широко представлені інноваційні досягнення галузі освіти. Протягом трьох днів роботи виставки її відвідало понад 11 тисяч осіб. Учасники та гості виставки, фахівці, науковці, викладачі, які взяли участь в заходах, у своїх відгуках відзначили велике практичне значення освітнього форуму, можливість взяти участь в обговоренні перспективних інноваційних напрямів розвитку галузі освіти та представити свої пропозиції щодо вирішення нагальних проблем, обмінятися досвідом і думками з колегами, контактами та закласти фундамент для подальшої співпраці.

Ольга ПИЛИПЕНКО,
методист науково-дослідної лабораторії інтенсивного і дистанційного навчання ДОІППО

Олександр ДЕМЧИК: «Ситуація в країні внесла суттєві корективи у розвиток усіх сфер, зокрема й освітньої галузі».

Проте, нам вдалося сфокусуватися на рішеннях, потрібних, насамперед, дошкільнятам, учням і студентам – починаючи від азів всебічного розвитку дитини в дитячому садку і до профільної орієнтації випускників.

ДОШКІЛЬНА ТА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Незважаючи на складну ситуацію в країні, зокрема стан фінансування, в області вдалося відкрити 5 дитячих садків і навчально-виховних комплексів для майже 900 маленьких мешканців Дніпропетровщини.

Водночас, стан бюджету змушує батьків по всій Україні долучатися до вирішення проблем освіти в новій для них ролі – співінвесторів.

Для того, щоб кожен представник батьківської громади знав, на що і скільки витрачається його грошей, в школах запропонували легалізувати батьківські фонди. Основна мета новації – контроль усіх фінансових потоків самими батьками. Ніхто з учителів або директорів шкіл не матиме доступу до цих коштів.

Першим кроком до реалізації ініціативи стало проведення масштабного форуму. Спільна з батьківською громадою зустріч відбулася у грудні 2014 року. Свої пропозиції та побажання висловили представники понад 35 батьківських комітетів Дніпропетровська, Дніпроздержинська та Павлограда.

Наразі практика благодійних фондів успішно діє у 20 школах області. Для батьківської громадськості розроблена спеціальна інструкція щодо створення таких фондів.

Детальну інформацію про це розміщено на сайті департаменту та на офіційній сторінці у мережі Facebook.

Наш спільний досвід свідчить, що ніякі зміни не можуть бути втілені без попереднього обговорення з громадськістю. Для цього рік тому, в березні 2014, створено Раду директорів інтернатних закладів. До її складу увійшли 13 очільників інтернатів Дніпропетровщини. У червні минулого року в області з'явився також Рада директорів шкіл, що об'єднала 22 керівники освітніх закладів.

Протягом 2014 року нам вдалося перевести процес педагогічної атестації з паперового в електронний формат. Цей модуль наразі є доступним у всіх школах області.

Дніпропетровське відділення Малої академії наук піднялося на четверту позицію у Всеукраїнському рейтингу (раніше посідало п'яте місце). Ми сподівалися, що 2015 рік також буде вдалим для наукового об'єднання, і Академія

увійде до Всеукраїнської трійки лідерів.

ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНА ОСВІТА

Протягом 2014 року в училищах області створено 4 піклувальні ради і наразі їх уже 11. Така форма співпраці допомагає об'єднати зусилля представників бізнесу, місцевої влади та соціальних партнерів для вирішення проблем училищ. Цей досвід впроваджені за прикладом країн Балтії.

Цьогоріч створено 4 центри новітніх технологій. Наразі в області діє 21 такий центр. Тут учні можуть практикуватися на новітніх матеріалах, які для них закуповують фірми-партнери.

У галузі професійно-технічної освіти з'явилися нові професії (загалом ПТНЗ готують фахівців зі 162 спеціальностей).

ВИЩА ШКОЛА

У 2014 році 344 кращих студентів вишів і училищ отримали обласні стипендії. За підсумками конкурсу «Молоді вчені – Дніпропетровщини» вручено 16 грантів Голови ОДА, загальна сума яких склала майже 600 тис. грн. Серед найвагоміших робіт конкурсне журі відзначило проект нового виду перев'язувальних матеріалів, розробки з енергозбереження та відновлення природних ресурсів області, а також концепцію професії для людей з обмеженими можливостями. Цей проект наразі перебуває на фінальному етапі реалізації. Уже у квітні ми плануємо провести перші лекції для слухачів курсу з опанування професії «грантрайтер».

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У травні-листопаді 2014 року представники департаменту брали участь у 4 міжнародних з'їздах і конференціях, присвячених обміну досвідом у профільних галузях і встановленню партнерських відносин з іноземними колегами.

Результатом перемовин з польськими регіональними менеджерами та керівниками стало проведення он-лайн конференції з обміну досвідом працівників (жовтень 2014 р.).

У травні 2014 року область презентувала досвід реформ профтехосвіти на Зальцбурзькому глобальному семінарі в Австрії, а вже у вересні в Литві відбулася зустріч із регіональними та національними менеджерами з освіти, за підсумками якої 14 учнів професійно-технічних училищ стажувалися у Литві.

У листопаді минулого року представник області виступав на глобальній конференції Європейського фонду освіти в Італії,

що суттєво допомогло Дніпропетровщині стати одним із пілотних регіонів проекту Європейського фонду освіти «PRIME».

Реалізація цієї ініціативи наближає нашу область до створення нової для України системи професійної освіти. «PRIME» – це допоміжний механізм, який аналізує всі можливі сценарії розвитку подій з мінімальною похибкою. За допомогою методології можна передбачити і наслідки реформ у різних галузях. Цей проект ми реалізуємо разом із Вінниччиною та Києвом.

Перша зустріч з експертами Європейського фонду освіти в нашій області відбулася у листопаді 2014 року. Наступно планують конференцію із закордонними фахівцями, експертами від Міносвіти України, а також очільниками училищ Дніпропетровщини, Вінниччини та Києва ми провели у лютому 2015 р. Під час дводенного семінару проектна команда обрала 2 можливі сценарії перекаліфікації чинної системи профтехосвіти, коледжів і технікумів.

Готуючи власні сценарії, експерти зважали на перспективи фінансування навчальних закладів в умовах децентралізації, законодавчу базу та чинну мережу коледжів, училищ і технікумів. Єдиний сценарій роботи, що стане основою для подальшого реформування системи профтехосвіти, буде обрано найближчим часом.

ПІДТРИМКА ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

ЗІ СХОДУ УКРАЇНИ

Це один із надважливих елементів нашої роботи. Наразі у школах і дитсадках Дніпропетровщини навчаються майже 7 тис. дітей зі Сходу України. Це діти, яких евакуювали із зони АТО та які переїхали сюди разом з батьками. Облдержадміністрація повністю забезпечує харчування дітей, їхній навчальний процес, зокрема – підручниками. Протягом січня цього року у дитячих садках області відкрито 9 дитячих груп.

Для того, щоб максимально допомогти наймолодшим учням, облдержадміністрація на початку року підписала меморандум про співпрацю з міжнародною організацією «Save the children». Угода про спільну діяльність передбачає психологічну та матеріальну допомогу дошкільнятам і дітям молодшого шкільного віку. Зокрема, за умовами проекту шкільні психологи понад 20 навчальних закладів навчалися на курсах тренінгів з надання психологічної допомоги маленьким переселенцям. Набутий досвід фахівці передаватимуть під час імпрі-

зованих курсів у тих містах і районах, де це необхідно.

Наприкінці лютого учні-переселенці отримали перші «набори школяра». Загалом всевітній фонд «Save the children» обіцяє передати маленьким переселенцям на Дніпропетровщині понад тисячу таких комплектів.

Наразі майже 2,5 тис. студентів із зони АТО навчаються у вищих навчальних закладах області. Понад 650 переселенців зі Сходу мешкають у гуртожитках вишів і профтехучилищ Дніпропетровщини.

Сподіваюся, що ми гуртом докладемо усіх зусиль, щоб українці, які вимушено покинули рідні домівки та знайшли прихисток на Дніпропетровщині, не почувалися зайвими.

НАЙБЛИЖЧІ ПЛАНИ ДЕПАРТАМЕНТУ

Передбачено, що протягом року батьківські фонди працюватимуть у 20 % всіх шкіл і дитсадків області, а піклувальні ради, які є містком для співпраці з представниками бізнесу та місцевої влади, будуть створені у 50 % училищ.

Відбудуться традиційні обласні інтелектуальні змагання серед молодих вчених. За підсумками конкурсів переможці отримають 12 ноутбуків, 3 відеореєстратори та 20 грантів від 30 до 50 тис. грн.

Кращі студенти отримають 350 обласних стипендій, а аспіранти зможуть стати стипендіатами українсько-французького проекту (3 стипендії).

Передбачена дієва підтримка наукового потенціалу наших школярів. Для цього протягом року у Дніпроздержинську та Кривому Розі відкриють нові філіали Малої академії наук України. У 2015 році у позашкільній освіті області запровадять майже сто нових програм для дітей. Активно діятимуть віртуальна аерокосмічна школа, обласна хіміко-біологічна школа та обласний кіноцентр «Веснянка».

Протягом року ми зосередимося на трьох основних системних реформах галузі. Насамперед, це оптимізація малокомплектних шкіл. Для цього наші фахівці вже розробили відповідну методіку.

Друге, оптимізація методичних служб, централізованих бухгалтерій та господарських груп.

Третє, впровадження реформ освіти за польським досвідом. Перш за все у містах. Наразі ми працюємо з експертами і це питання буде розглянуте на наступній колегії.

Усі пропозиції щодо реформ надалі обговорюватимемо колегіально. Ще більше уваги буде приділятися висновкам і порадам експертів і громадських організацій.

Виконання обласного бюджету

За 2014 рік виконання обласного бюджету по департаменту освіти і науки облдержадміністрації за загальним фондом склало 95,3 відсотків – при запланованих видатках 763,3 млн грн профінансовано 727,0 млн грн. За спеціальним фондом обласного бюджету – бюджетом розвитку (капітальні видатки) виконання склало 78,2 відсотків – при запланованих видатках 19,6 млн грн профінансовано 15,4 млн грн.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, у сумі 95,1 тис. грн здійснено поточні ремонти приміщень комунального закладу освіти «Нікопольський навчально-реабілітаційний центр «Ніка» Дніпропетровської обласної ради».

На виконання Регіональної програми оздоровлення та відпочинку дітей Дніпропетровської області у 2014-2021 роках: для оздоровлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей, талановитих та обдарованих дітей за рахунок коштів субвенції з обласного бюджету бюджетам міст та районів витрачено майже 3,8 млн. грн; для учнів і вихованців закладів освіти, що фінансуються за рахунок коштів обласного бюджету, – майже 1,9 млн грн.

В межах Регіональної цільової соціальної програми «Освіта Дніпропетровщини на 2013-2015 роки»: 299 переможців другого (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу з захисту науково-дослідних робіт учнів – членів Малої академії наук України отримали обласну іменну стипендію на загальну суму 882,0 тис. грн; відбулися обласні конкурси для педагогічних працівників області («Учитель року») та («Вихователь року»); виплачено обласну педагогічну премію на загальну суму 143,7 тис. грн; забезпечено оплату послуг зберігання підручників, посібників та навчально-методичної літератури, що надходять за рахунок коштів державного бюджету.

На виконання заходів Регіональної цільової соціальної програми «Молодь Дніпропетровщини» на 2012-2021 роки: 334 кращих студентів вищих навчальних закладів та учнів професійно-технічних навчальних закладів отримали обласну іменну стипендію на загальну суму 1121,0 тис. грн, враховуючи трьох стипендіатів обласної іменної стипендії імені О.М. Макарова; на проведення обласного конкурсу «Студент року Дніпропетровщини» використано 15,9 тис. грн; на конкурсній основі виплачено матеріальне заохочення молодим вченим вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, наукових та науково-дослідних установ на загальну суму 600,0 тис. грн.

Наталія ЛИТВИНЕНКО,
заступник директора –
начальник управління фінансового,
організаційно-документального та
кадрового забезпечення ДОН ОДА

Хроніка подій
Професійно-технічна освіта

Березень

- 3 – методична секція викладачів фізики.
- 4 – семінар щодо проведення тижнів здорового способу життя в ПТНЗ області.
- 4 – консультування щодо проведення ДПА

та участі ПТНЗ у масових заходах.

5 – «Круглий стіл» заступників директорів з навчально-виховної роботи, навчальної роботи, викладачів суспільних дисциплін, викладачів предмета «Захист Вітчизни» на тему: «Роль педагога у посиленні патріотичного виховання учнів ПТНЗ у навчальний і позанавчальний час».

10-13 – Шевченківський тиждень.

10-13 – Тематичний тиждень економічних дисциплін та основ споживчих знань.

11 – заняття Школи практичного психолога та соціального педагога.

12 – екскурсія на ПАТ «Інтерпайп Сталь» для вивчення сучасних виробничих технологій металургійної галузі.

12 – семінар-практикум щодо проведення тематичного тижня економічних дисциплін.

12-14 – участь НМЦ ПТО та ПТНЗ області у Шостій Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2015».

16-20 – Тиждень НМЦ ПТО у Міжрегіональному навчально-виробничому комбінаті № 3 Дніпропетровська.

17 – засідання творчої лабораторії «В пошуку істини».

18 – майстер-клас викладачів фізики «Ефективний урок».

18 – засідання психологічної лабораторії НМЦ ПТО щодо розробки програми «Соціалізація для випускників учнів-сиріт ПТНЗ області».

18 – методичний семінар викладачів-мовників.

19 – презентація наробок на науково-методичному семінарі «Формування та розвиток культури безпеки професійної діяльності кваліфікованих робітників», що провів інститут ПТО НАПН України.

19 – семінар педагогів – радників учнівського самоврядування.

19 – консультування з питань: «Методичні підходи щодо здійснення контрольної-аналітичної діяльності та внутрішньоучилищного контролю в ПТНЗ»; «Демонстрації методичних наробок педпрацівників ПТНЗ»; «Методика підвищення кваліфікації педпрацівників ПТНЗ».

20 – презентація передового педагогічного досвіду ПТО Дніпропетровщини слухачам курсів підвищення кваліфікації (майстрам виробничого навчання з професії «Кухар, кондитер») на базі Дніпродзержинського центру підготовки та перепідготовки робітничих кадрів.

24 – «Круглий стіл» «Управління розвитком професійного потенціалу педагогів у ПТНЗ» на базі Криворізького Центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів № 1.

25 – семінар з профорієнтаційної роботи членів батьківського комітету та учнівського самоврядування (у режимі відеозв'язку).

25 – майстер-клас зі створення електронних технологічних карт.

25 – «Круглий стіл» класних керівників і лідерів учнівського самоврядування Нікопольського округу.

25 – лекторій психологічних знань для педпрацівників НЦПО.

26 – семінар викладачів з професії обліку на тему: «Методичне забезпечення навчального процесу навчально-плановою документацією за оновленими Державними стандартами ПТО» та проведення обласної олімпіади серед учнів ПТНЗ з предмета «Бухгалтерський облік».

26 – засідання навчально-методичної ради НМЦ ПТО.

26 – заняття Школи класного керівника (дистанційна форма навчання).

26 – відеоміст із центрами при кримінально-виконавчих установах закритого типу Вінницької області.

27 – заняття Школи лідерів учнівського самоврядування «Лідер».

Віктор ВАСИЛИНЕНКО, директор навчально-методичного центру ПТО у Дніпропетровській області

ЛІДЕРИ ПРОФТЕХОСВИТИ НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ

Професійно-технічні навчальні заклади Дніпропетровщини вибороли 2 гран-прі у конкурсній виставці «Лідер професійно-технічної освіти» на VI Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти». Представники області здобули також рекордну кількість медалей – 7 золотих, 6 срібних і 3 бронзові.

В експозиції взяли участь 750 закладів освіти із 22 регіонів України та 12 країн. Дніпропетровщину представили, зокрема, 18 професійно-технічних навчальних закладів.

Гран-прі «Лідер професійно-технічної освіти» вибороли Криворізький навчально-виробничий центр та Західно-Дніпровський центр професійно-технічної освіти.

7 золотих медалей здобули: Дніпропетровський навчально-методичний центр професійно-технічної освіти, Вище професійне училище № 55, Дніпродзержинський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів, Марганецький професійний ліцей, Інгулецький професійний ліцей, Софіївський професійний ліцей та Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей.

6 срібних медалей конкурсне журі віддало: Дніпропетровському регіональному центру професійно-технічної освіти, Дніпродзержинському професійному ліцею, Дніпропетровському центру професійно-технічної освіти, Дніпропетровському центру професійної освіти, Дніпропетровському центру професійно-технічної освіти туристичного сервісу, Криворізькому центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу.

3 бронзові медалі отримали: Орджонікідзівське професійно-технічне училище, Солонянський професійний аграрний ліцей і Перещепинський професійний ліцей.

Представники області презентували проекти сучасних закладів професійної освіти: багатопрофільні освітні центри з облаштованими майстернями та практичними кабінетами.

Розлогіше свій досвід оновлення системи профтехосвіти делегати Дніпропетровщини представили під час семінарів і «круглих столів», зокрема на тему: «Модернізація змісту методів роботи в реаліях сьогодення: перезавантаження». Йшлося про необхідність створення піклувальних рад (на Дніпропетровщині діє 11 таких об'єднань), про відкриття навчально-практичних центрів (наразі в області працює понад 20 модернізованих майстерень, обладнання для яких постачають фірми – соціальні партнери).

ЕЛЕКТРОННІ ВІЗИТІВКИ ПТНЗ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ – СЕРЕД НАЙКРАЩИХ В УКРАЇНІ

У V Всеукраїнському конкурсі кращих веб-сайтів навчальних закладів, що відбувся за підтримки Міністерства освіти і науки України та Інтернет асоціації України, взяли участь понад 800 інтернет-представництв закладів освіти з усієї країни. Від Дніпропетровщини у конкурсі брали участь 42 сайти шкіл, дитсадків і професійно-технічних навчальних закладів. Журі оцінювало сайти за чотирма показниками: контент, зручність, динаміка та дизайн.

Перемогою у номінації «Веб-метричний рейтинг» здобув інтернет-портал Дніпропетровського міжрегіонального вищого професійного училища з поліграфії та інформаційних технологій. Інтернет-ресурс у цій номінації оцінювала спеціальна програма,

що враховує інформаційну наповнюваність і рівень відвідуваності сайту.

У номінації «Веб-сайти навчальних закладів професійно-технічної освіти» II місце отримав електронний ресурс Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області.

У Дніпропетровському центрі професійно-технічної освіти туристичного сервісу створено навчально-практичний центр для перукарів

«СТИЛЬ V»

Під час урочистого відкриття Центру відбулися майстер-клас перукарського мистецтва для гостей і показ модельних зачісок.

У новому тренувальному цеху створено 28 робочих місць із відповідним професійним обладнанням. Соціальні партнери подарували Центру косметичні засоби та різне перукарське приладдя.

Керівництво навчального центру запевняє, що юні перукарі надаватимуть послуги всім охочим.

«Ми чекаємо всіх, хто бажає зробити стильні зачіски за помірними цінами. Клієнти можуть отримати такі перукарські послуги: стрижка, укладка, вечірня зачіска. Середня вартість стрижки – від 20 до 30 грн», – розповідає заступник директора з навчально-виробничої роботи Центру професійно-технічної освіти туристичного сервісу Юлія Пантелеєнко.

На базі центру «Стиль V» проводитимуть підготовку, перепідготовку та курси підвищення кваліфікації з професій «перукар» і «манікюрник». Такі послуги коштуватимуть від 500 грн на місяць. Безкоштовно навчатимуться слухачі Центру зайнятості. Закінчивши навчання, всі учні отримають офіційне свідоцтво.

ДОБРОМ НАГРІТЕ СЕРЦЕ

У Дніпродзержинському вищому професійному училищі навчаються учні різних категорій, соціального статусу, але найбільше уваги – тим, хто залишився без батьківської підтримки, дітям-сиротам.

Учениця групи машиністів крану Аліна Казімірова привертає до себе увагу з першого погляду. «Надійна, доброзичлива, відверта, щира, наполеглива, з активною життєвою позицією», – так про неї говорять одногрупники. Після навчання в інтернаті, Аліна без вагань обрала для себе навчальний заклад, а бажання отримати професію «Машиніст крана металургійного виробництва» з'явилося після зустрічі з педагогічними працівниками училища.

Відчуті смак справжнього життя їй допомогли класний керівник І.А. Мартинова, керівник танцювального гуртка М.А. Завальна, майстри виробничого навчання О.В. Карпуніна, О.В. Журавська, Н.С. Най-

да. Аліна стала учасницею майже всіх заходів, що відбувалися в училищі, солісткою кількох танцювальних композицій, активісткою учнівського самоврядування. «Зовсім непомітно, – як каже Аліна, – промайнули два з половиною роки навчання».

Приємно, що дівчина не скаржиться на життя, вона щира й відкрита для спілкування. Мабуть, саме за це доля подарувала їй приємний сюрприз. З народження маленька Алінка мешкала в будинку на станції Воскобійня. У зв'язку з реконструкцією дільниці залізниці «Дніпропетровськ – П'ятихатки» його знесли, але державне підприємство «Придніпровська залізниця» гарантувало, що придбає нове житло для дівчини.

Аліна вже й не сподівалась на виконання зобов'язань, думала, що зараз, як то кажуть, «не до неї». Адміністрація навчального закладу (директор В.В. Неклеса) організувала співпрацю з керівництвом залізниці. Вирішено житлового питання не завадила бюрокра-

тична машина, адже поруч були люди з ширим серцем, із бажанням допомогти. За підтримки заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради, директора департаменту молоді та спорту Дніпродзержинської міської ради С.М. Павлюка за короткий термін видали ордер на житло, яке придбала для Аліни залізниця.

Сьогодні Аліна господарює у своїй новій домівці, вправно порядкує і як гарна господиня готується зустріти свята, запрошуючи в гості тих, хто не стояв осторонь. Зі сльозами на очах, але з усмішкою, поглядає дівчина у віконце зі свого затишного «гнізdechка» і вірить у майбутнє, в добрих людей.

Ми тішимся разом з Аліною і переконані, що разом зможемо обігріти не одне зранене серце. Педагогічний колектив училища щиро дякує всім небайдужим, тим, хто поділився теплом свого серця.

Тетяна АТАМАНЮК, заступник директора Дніпродзержинського вищого професійного училища з навчально-виховної роботи

Виставка-презентація – 2015

25 березня у Дніпропетровському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти відбулася виставка-презентація «Педагогічні здобутки освітян Дніпропетровщини»

Визначний захід для освітян області організували Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації та ДОШПО.

Освітяни представили сучасні методики проведення інтерактивних уроків, відео-презентації найвдаліших практик у позашкільній освіті та понад сто розробок для патріотичного виховання дітей.

Свої експозиції презентували майже тисяча навчальних закладів із 13 міст і 22 районів області: 34 управління освіти, 26 науково-методичних установ, 242 дошкільних навчальних заклади, 639 загальноосвітніх навчальних закладів, 45 позашкільних навчальних закладів та 1 заклад обласного підпорядкування.

Під час урочистого відкриття виставки-презентації її учасників вітали директор департаменту освіти і науки обласної державної

адміністрації **Олександр Ігорович Демчик**, в.о. ректора обласного інституту післядипломної педагогічної освіти **Михайло Ілліч Романенко**, завідувач кафедри філософії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського (Одеса) **Євген Русланович Боринштейн**.

«Останній рік став для країни найтяжчим за часи Незалежності. Ці складнощі та виклики змусили нас сформувати нові підходи до своєї роботи. Якісна освіта є пріоритетом у всіх цивілізованих країнах, тому що низький рівень освіти – це одна з причин воєн і катаклізмів.

Ми дякуємо тим, хто сьогодні докладає всіх зусиль, щоб освіта області відповідала найвищим стандартам», – зазначив Олександр Демчик.

50 кращих керівників методичних служб, методистів і ветеранів

педагогічної праці отримали нагороди за багаторічну сумлінну працю та з нагоди 75-річчя Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

У рамках виставки відбулася обласна науково-практична конференція «Креативна освіта для розвитку інноваційної особистості», а також Всеукраїнська конференція «Освіта та соціалізація особистості», організована спільно з Південноукраїнським національним педагогічним університетом імені К.Д. Ушинського.

Відбувся конкурс, покликаний презентувати, поширювати та впроваджувати інноваційні до-

сягнення освітян Дніпропетровщини, на який надійшло 2207 робіт; 359 – стали переможцями у 9 номінаціях:

- «Продуктивні технології навчальної діяльності» (модельювання уроку; роль учителя в системі продуктивного навчання) – 196 робіт.
- «Виховна робота у системі формування креативної особистості» – 59.
- «Здоров'язбережний освітній простір» – 31.
- «Розвиток креативності вчителя в системі науково-методичної роботи закладу» – 23.
- «Створення інноваційного освітнього простору навчального закладу» – 21.
- «Розробка моделі закладу креативної освіти» (представлення результатів роботи навчальних закладів над проблемою «Креа-

тивна освіта для розвитку інноваційної особистості)» – 14.

- «Психолого-педагогічний супровід розвитку креативної особистості» – 9.
- «Діяльність науково-методичних установ щодо забезпечення інноваційного розвитку регіональної системи освіти» – 5.
- «Експертні системи креативної освіти» – 1.

За креативну презентацію регіону, сучасність дизайну стенду, якість і оформлення інформаційних матеріалів виставки-презентації були відзначені експозиції Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Кривого Рогу, Марганця, Павлограда, Першотравенська та Верхньодніпровського, Магдалинського, Нікопольського, Новомосковського, Софіївського, Томаківського, Широківського, Юр'ївського районів.

987 закладів освіти – учасників виставки-презентації – включені до каталогу «Педагогічні здобутки освітян Дніпропетровщини – 2015».

Катерина РИЖІЙ, науковий співробітник науково-дослідного відділу інформаційних технологій та відкритих систем кафедри управління інформаційно-освітніми проектами ДОШПО

ФОТОРЕПОРТАЖ

Половина цьогорічних абітурієнтів складатиме пробне ЗНО

Про це під час прес-конференції повідомила директор Дніпропетровського регіонального центру оцінювання якості освіти **Марина Горбенко-Хвастунова**:

«У Дніпропетровській області на пробне тестування зареєструвався майже кожен другий абітурієнт, який записався на тести основного зовнішнього незалежного оцінювання».

Хоча пробне тестування не впливає на основну сесію, для абітурієнтів це – можливість випробувати нові правила ЗНО. Результати пробних тестів будуть дуже корисні для самоперевірки, перш за все, як можливість знати свій результат за новим порогом «склав» і «не склав».

Пробна сесія розпочнеться **21 березня** з української мови та літератури. За тиждень, **28 березня**, відбудуться тестування з інших предметів. Пункти тестування облаштовані у Дніпропетровську, Дніпродзержинську, Кривому Розі, Жовтих Водах, Марганці, Нікополі, Новомосковську, Павлограді, Першотравенську, Синельниковому, а також у смт Покровське.

Прибути на пункти пробного тестування абітурієнтам необхідно о 10:15 у відповідний день. При собі треба мати запрошення, документ, за яким відбувалась реєстрація (паспорт або свідоцтво про народження), а також квитанцію про оплату пробного іспиту. «Якщо платіжну довідку було втрачено, то можна прийти без неї, але запрошення і документи, які посвідчують особу, обов'язково мають бути», – наголосила **Марина Горбенко-Хвастунова**.

Також, під час пробного ЗНО у Регіональному центрі розпочнуть свою роботу експертні групи. Набір експертів завершився на початку березня. Їхнє навчання та практика з визначення тестових порогів заплановані саме на час пробного оцінювання. Перше засідання групи відбудеться 23 березня, після тестувань з української мови та літератури. Свої результати у форматі нової системи оцінювання абітурієнти зможуть побачити приблизно за тиждень.

Марина Горбенко-Хвастунова повідомила, що на особистих сторінках абітурієнтів викладені безкоштовні тести для самостійної перевірки знань. У кожному он-лайн добірці входять 10 завдань минулорічного зразка.

Директор Центру також додала, що у 2015 році запрошення на основну сесію тестувань надсилалися поштою не будуть. Усю інформацію про дати і адреси пунктів тестування вступники матимуть на своїх особистих сторінках уже на початку квітня.

На питання відповідає директор Центру

«Як вступникам із Донецької та Луганської областей зареєструватися для складання ЗНО на Дніпропетровщині та в які терміни для них відбудеться основна сесія тестувань?»

Абітурієнти з Донецької та Луганської областей, а також із Кри-

му можуть зареєструватися на зовнішнє незалежне оцінювання до 20 квітня 2015 року.

Перший іспит вступники з цих територій складатимуть 9 червня.

При цьому не має значення, де проживає абітурієнт. Подача документів з територій, де наразі ведеться АТО, може здійснюватися навіть електронною поштою.

Проте, пункти тестування на Донеччині та Луганщині будуть працювати лише на територіях, підконтрольних Україні.

Наразі Центр опрацював майже 13 тисяч документів від вступників із зони проведення АТО.

Для абітурієнтів працює «гаряча лінія»: (056) 790-24-99. Детальнішу інформацію можна також знайти на сайті Регіонального центру оцінювання якості освіти.

«Яка оцінка стоятиме в атестаті вступника, якщо він не складе об'єднаний іспит державної підсумкової атестації та ЗНО? Чи є можливість перескладання та хто визначатиме критерії можливої оцінки за тест у разі, якщо учасника ЗНО видалили з аудиторії?»

2015 року передбачено три найголовніші новації до системи ЗНО: дворівневі тести з української мови і літератури та математики; порогові «склав» і «не склав»; поєднання державної підсумкової атестації з незалежним оцінюванням.

За розв'язання тестових завдань з української мови та літератури учень випускного класу може отримати результат від «1» балу за 12-тибальною шкалою і це буде відповідати рівню «не склав» у рейтинговій системі ЗНО. Тобто всі випускники, які виконують тест, будуть атестовані за курс загальної середньої школи.

У разі, якщо абітурієнта видалили під час іспиту, буде проаналізована його робота. До підсумкової оцінки буде зараховано той результат, який учасник ЗНО встиг напрацювати до моменту видалення. Рішення про це ухвалюватиме експертна комісія.

Якщо вступника видалили до того, як він почав виконувати завдання, це вважатимуть неявкою на тестування.

Можливості переатестації для таких абітурієнтів не передбачено. Отримати атестат вони зможуть лише наступного року, за формою екстернатного навчання.

Визначення результатів ЗНО відбуватиметься за відповідністю до порогов «склав» і «не склав». Після цього буде застосована процедура шкалювання – розподіл знань учасників за рейтинговим рівнем.

Тестування з української мови та літератури відбудеться **24 квітня**. Результати з цього предмета будуть опубліковані до 15 травня. Подальша сесія ЗНО триватиме із **3 червня**.

Додаткова сесія відбудеться **9 червня – 9 липня 2015 року**.

ЗНО. ДОІППО

Науково-методичний семінар-практикум

«Сучасні технології управління якістю освіти»

для керівників управлінь, відділів освіти міст і районів області відбувся 18 березня у приміщенні ДОІППО

Відкриваючи захід, до учасників семінару звернулася **Тетяна Михайлівна Кравченко**, завідувач навчально-методичного відділу атестації навчальних закладів регіону та координації роботи з керівними кадрами ДОІППО. Вона визначила мету і завдання семінару та ознайомила з порядком його проведення.

Лекції:

Михайло Ілліч Романенко, ректор ДОІППО, професор, доктор філософських наук, академік Академії наук вищої школи України – «Філософське осмислення управління якістю освіти»;

Тетяна Віталіївна Крижановська, професор кафедри корекційної педагогіки ДОІППО, доктор медичних наук – «Проблеми збереження та зміцнення здоров'я дітей і школярів, управлінські аспекти»;

Людмила Тарасівна Швидун, завідувач навчально-методичної лабораторії моніторингу якості освіти та зовнішнього оцінювання кафедри управління загальноосвітніми навчальними закладами ДОІППО – «Управління процесами моніторингу якості освіти як педагогічна проблема».

Практичний блок:

Ольга Василівна Лимаренко, заступник начальника відділу кадрового та організаційно-документального забезпечення департаменту освіти і науки, звернула увагу слухачів на питання дотримання чинного законодавства при атестуванні керівних і педагогічних кадрів області, прокоментувала особливості законодавчого регулювання трудових стосунків на рівні шкіл, дошкільних закладів, надала поради щодо використання відповідних юридичних видань.

Надія Петрівна Туманова, методист навчально-методичного відділу атестації навчальних закладів регіону та координації роботи з керівними кадрами ДОІППО, надала роз'яснення та методичні рекомендації щодо державної атестації закладів освіти відповідно до нового Порядку проведення державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів.

Слухачі отримали відповіді на свої питання. Обговорення було професійно об'рунтованим, змістовним, відповідало сучасним вимогам.

Наступні обласні постійно діючі методичні курси відбудуться на базі Верхньодніпровського та Солонянського районів.

Атестація з іноземних мов

На обласній нараді керівників методичних об'єднань вчителів іноземних мов «Особливості організації та проведення державної підсумкової атестації учнів, які вивчають іноземну мову, у 2015 році», що відбулася 25 березня в ДОІППО, обговорено особливості проведення державної підсумкової атестації у 9-х та 11-х класах, наголошувалося на відмінності формату та процедури проведення цьогорічного іспиту. Зверталась увага на дотримання основних вимог щодо підготовки завдань, насамперед, відповідність рівням, зазначеним у Державних стандартах і навчальних програмах. Для загальноосвітніх навчальних закладів це рівень А2+; для спеціалізованих шкіл з поглибленим

вивченням іноземних мов – рівень В1.

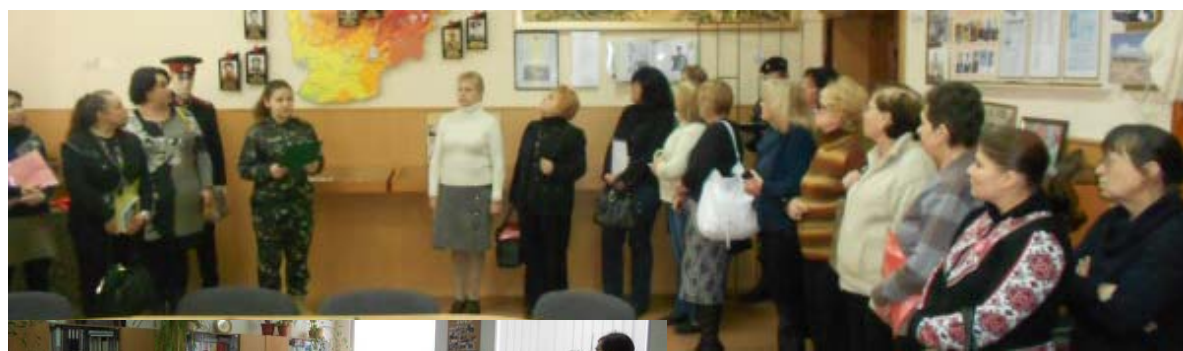
Розглянувши теоретичні та практичні питання, зважаючи на зміст виступів, методичних порад, учасники наради ухвалили рекомендації.

Відділам освіти, керівникам освітніх закладів: сприяти поліпшенню якості підготовки учнів, ефективності організації проведення підсумкової атестації.

Керівникам методичних об'єднань вчителів іноземних мов: на засіданнях районних/міських МО ознайомити педагогів із матеріалами наради, проаналізувати матеріали для підсумкової атестації у 9-х та 11-х класах, звернути увагу на дотримання основних вимог щодо підготовки завдань; ознайомити з підсумками олім-

пада з іноземної мови, проаналізувати недоліки, ознайомити з рекомендаціями щодо їх усунення.

Вчителям іноземних мов: проаналізувати основні нормативні документи з іноземних мов, а також ознайомитися з методичними рекомендаціями щодо підготовки та проведення ДПА; забезпечити необхідний рівень сформованості умінь і навичок учнів для вирішення комунікативних завдань; використовувати у своїй роботі нові методичні технології, сучасну навчально-методичну літературу; ознайомитися з наказом ДОІППО від 16 лютого 2015 № 45 «Про підвищення ефективності організації та проведення занять на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників за очно-дисциплінарною формою навчання».

Філологічна майстерня

для вчителів російської мови, літератури, світової літератури відбулася 5 березня на базі середньої загальноосвітньої школи № 26 Дніпропетровська.

Семінар «Формування загальнокультурної та діяльнісної компетенцій учнів засобами новітніх технологій при викладанні мов і літератур. Полікультурний лінгвознавчий підхід. «Урок одного слова» підготувала і провела обласна творча філологічна майстерня.

Тамара Олексіївна Пінчук, керівник майстерні, обрала для уроку слово «пам'ять». Групи учнів досліджували це поняття з погляду філології, етимології, лінгвістики, фразеології тощо. Спільними зусиллями внаслідок пошуків і вивчення була створена «енциклопедія одного слова». Символічним продовженням уроку стала екскурсія до «музею пам'яті» – районного музею бойової слави, що працює у школі № 26.

Філологи області щиро дякували адміністрації школи за якісно проведений захід, а Тамарі Олексіївні – за нові цікаві технології та форми роботи.

Вітаємо переможців учнівських змагань!

15 лютого у Дніпропетровському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти відбулася обласна учнівська олімпіада з історії. У ній змагалися 162 учні 8-11-х класів з усіх міст і районів Дніпропетровщини: **8 клас** – 25 учнів, **9 клас** – 38 учнів, **10 клас** – 48 учнів, **11 клас** – 51 учень. 90 учасників олімпіади навчаються у міських школах, 67 – у сільських школах, 5 – у професійно-технічних навчальних закладах. Делегації супроводжували найкращі педагоги та керівники команд.

Комплекти завдань розробляли Сергій Іванович Світленко, декан історичного факультету ДНУ ім. О. Гончара, доктор історичних наук (голова журі), Людмила Леонтіївна Базилевська, завідувач НМЛ суспільних дисциплін ДОППО (заступник голови журі) та вчителі-практики.

Завдання, запропоновані учасникам III етапу Всеукраїнської історичної олімпіади, були укладені відповідно до вимог навчальних програм з історії України і всесвітньої історії та спря-

мовані на виявлення поглибленого знання і розуміння низки значальних історичних подій, явищ, процесів. Укладачі завдань прагнули врахувати нові тенденції шкільної історичної освіти, методики викладання історії.

вимоги Державного стандарту до викладання історії, принципи укладання завдань на ДПА та ЗНО.

Для учнів 8-9-х класів були завдання-цікавинки для підвищення

виборили 13 учнів, **II місце** посіли 29 учнів, а **III місце** – 39 учнів. 7 кращих юних істориків області поїдуть до Кіровограда, де відбудеться IV етап Всеукраїнської олімпіади з історії.

Належний організаційний рівень проведення обласної олімпіади забезпечували представники ДОППО та вчителі історії загальноосвітніх навчальних закладів №№ 15, 30, 37, 62, 75, 115, 135 Дніпропетровська.

Перевірку робіт здійснювало професійне журі у складі вчених-істориків Дніпропетровського національного університету

ім. О. Гончара, Криворізького національного університету, а також шкільних вчителів історії високого кваліфікаційного рівня з багатьох міст і районів області.

Шість юних істориків представляли область на IV етапі Всеукраїнських змагань у Кіровограді. Четверо учнів з Дніпропетровська посіли призові місця: **II місце** – Єлизавета Монастирська, 11 кл., спеціалізована СЗШ № 9 (учитель Людмила Іванівна Давлетова); **III** – Віталій Михальчук, 10 кл., СЗШ № 69 (учитель Ірина Володимирівна Дзюзора) та учні НВК № 12 – десятикласник Дмитро Лакізін і одинадцятикласник Станіслав Самойленко (учитель Людмила Олександрівна Коваленко).

Оргкомітет

Будинок-музей як місце проведення цієї зустрічі є знаковим, адже в ньому жив і працював видатний вчений, історик, подвижник української науки й культури академік Д.І. Яворницький. І за життя вченого, і зараз цей дім є одним із осередків культури нашого міста, де збираються небайдужі люди. В оселі козацького батька панує особлива атмосфера, про яку гості вченого говорили: «Тут відчуваєш себе в самому серці України»...

Цього року юним інтелектуалам випала унікальна можливість поспілкуватися з єдиним українським воєнним істориком **Іваном Сергійовичем Стороженком**, який, як і Дмитро Яворницький, вивчає історію козацтва.

І. Стороженко – доктор історичних наук, головний науковий співробітник науководослідної лабораторії історії Придніпровського регіону у складі кафедри історіографії та джерелознавства історичного факультету Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара, лауреат премії ім. Д.І. Яворницького, лауреат нагороди ім. Ярослава Мудрого Академії наук вищої школи України, стипендіат Фонду інтелектуальної співпраці «Україна – ХХІ століття», заслужений науковий співробітник ДНУ, лауреат відзнаки «Василь Сухолинський» Міністерства освіти і науки України. Іван Сергійович – фаховий військовик,

19 березня 2015 р. у Меморіальному будинку-музеї Д.І. Яворницького відбулася чергова «Зустріч учнів шкіл, переможців міських олімпіад з історії, з відомими істориками краю». Метою цього та подібних заходів, що щорік поспіль проводять музей і Міський методичний центр, є спілкування представників різних поколінь: сучасної та, сподіваємося, майбутньої наукової й культурної еліти нашої країни, яких об'єднує інтерес до історії.

підполковник-інженер, який став професійним воєнним істориком, автором низки монографій, книг і статей: «Тії слави козацької повік не забудем» (1989), «Як козаки воювали» (1990 та 1991), «Богдан Хмельницький та Запорозька Січ кінця XVI – середини XVII ст. (генезис, еволюція та реформування організаційної структури Січі)» тощо.

Переможцям олімпіад він розповів про свій життєвий і науковий шлях, про те, що стати військовим істориком та написати військову історію козацтва було його юнацькою мрією, яку він втілював всупереч чималим перешкодам. За радянської влади, наприклад, взагалі заперечували наявність в Україні власної воєнної історії, тому розробляти цю тему було неможливо. Розповів, як, завдяки своїм знанням військової справи, зміг зробити відкриття в історії, які не тільки по-новому висвітлюють деякі історичні аспекти, але й повністю спростовують ті історичні факти, які протягом століть вважалися точними та не потребували доказів.

Так, завдяки понад 20-річним історичним, топографічним, інженерним, військовим, археологічним дослідженням вчений зробив висновок, що одна з найвидатніших козацьких битв часів Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького під Жовтими Водами 1648 року відбулася не

біля сучасного міста Жовті Води, а поблизу міста П'ятихатки.

За ініціативою професора І. Стороженка, за фінансової та організаційної підтримки Дніпропетровської обласної державної адміністрації, у 1998 р. на схилах балки Княжі Байраки (в с. Жовтоолександрівка П'ятихатського району) спорудили пам'ятник до 350-ї річниці Жовтоводської битви 1648 р. І. Стороженко визначив місце перебування польського війська в облозі та місце його розгрому під час відступу. Автор, керуючись власною науковою методикою, висвітлив теорію і практику організації та проведення битви супротивниками на рівні стратегії та тактики, тобто оцінив їхнє воєнне мистецтво.

Ще один – неочікуваний – висновок автора: всім відома Микитинська Січ не була справжньою січчю, а козацьких Січей було лише три. Нові відкриття вченого, що дуже важливо, не базуються на голих гіпотезах. Йому вдалося звести дані писемних, картографічних і ландшафтних джерел в єдину картину, і підтвердити археологічними даними слушність своїх гіпотез. За ви-

словом доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії України ДНУ ім. О. Гончара Юрія Святця, це наукове відкриття «гідне визнання Нобелівського комітету, якби він мав право присуджувати премії за досягнення в історичній науці».

Цікаво, що І.С. Стороженко створив план туристичного маршруту «Місцями битви на Жовтих Водах 1648 р.», що, за задумом автора, «допоможе повернути із забуття одну з найяскравіших героїчних сторінок воєнної історії українського народу і виховувати у громадян почуття національної свідомості та гордості».

Але, на жаль, перш ніж ці новітні відкриття дійдуть до шкільних програм та підручників з історії, потрібен час; а в школах будуть і далі навчати учнів за старою недосконалою інформацією. Хочеться сподіватися, що так буде недовго, і вже незабаром відкриття І. Стороженка стануть офіційною історією. Недарма Стефан Цвейг писав: «Історична подія завершується не тоді, коли вона відбулася, а лише після того, як вона стала надбанням нащадків».

Видана 2013 року монографія І. Стороженка «Битва на Жовтих Водах у світлі нових досліджень» може наблизити істинні знання до кожного охочого.

Іван Сергійович порадив юним дослідникам завжди прагнути до істини, незважаючи на всі перешкоди. Він запропонував дітям у майбутньому продовжити справу вивчення воєнної історії славетного козацтва, яка має ще чимало ненаписаних сторінок і потребує відданих дослідників.

Яна ТИМОШЕНКО, завідувач Меморіального будинку-музею Д.І. Яворницького

ДІАЛОГ ПОКОЛІНЬ

